

Національний
університет оборони
України

Силабус
навчальної дисципліни
“АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ ТЕХНІКИ”

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий), PhD
Спеціальність	081 Право
Статус дисципліни	Реалізується в циклі “Дисциплін вибору ад’юнкта”
Мова викладання	Українська (англійська)
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS/90 год. (Л – 14 год., С – 14 год., З – 2 год.)
Курс/півріччя	2 курс
Лінк на дисципліну	Посилання на курс на платформі Moodle
Директор навчальної дисципліни 	АЛІЄВ РОМАН ВАГІФОВИЧ Кандидат юридичних наук, доцент, начальник науково-дослідної лабораторії проблем правового забезпечення сектору безпеки та оборони інституту стратегічних комунікацій. Контактні дані: тел. роб. 21-075 e-mail: militar-pravo@ukr.net
Мета навчальної дисципліни:	Підготовка ад’юнктів, яка забезпечується через формування високого рівня правосвідомості та правової культури, здатності аналізувати міжнародні відносини та робити висновки щодо міжнародної безпеки, права Європейського Союзу та інтеграції України в НАТО

Компетентності, які набуваються під час засвоєння навчальної дисципліни:	<p>СК06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.</p> <p>СК08. Здатність проводити дослідження правового регулювання у сфері права національної безпеки та військового права, правового забезпечення європейської та євроатлантичної інтеграції.</p>
Запланований результат:	<p>РН11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.</p> <p>РН12. Аналізувати тенденції розвитку права національної безпеки, військового права та військового законодавства, визначати перспективні напрями науково-правових досліджень</p>
Зміст навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Правотворчість у сучасній теорії та практики України.</p> <p>Правотворчість у системі категорії права. Предмет та об'єкт правотворчості. Методологія наукового опрацювання правотворчого процесу. Історія формування і розвитку правотворчості в Україні. Правотворчість в процесі правоутворення. Поняття та стадії правоутворення. Зв'язок правотворчості з праворозумінням та провореалізацією. Вимоги, що висуваються до правотворчої процедури.</p> <p>Тема 2. Планування правотворчої діяльності в Україні, значення, види.</p> <p>Планування правотворчої діяльності у сфері публічного управління. Принципи правотворчої діяльності. Значення планування та види планування правотворчої діяльності у сфері публічного управління. Правотворчий процес в період російсько-української війни. Завдання правотворчих органів. Суб'єкти правотворчості та їх характеристика. Основні орієнтири сучасного розуміння правотворчості. Особливості актів військового управління як об'єктів правотворчості.</p> <p>Тема 3. Теоретико-правові засади правотворчості.</p> <p>Етапи наукових досліджень проблем правотворчості. Право і правотворчість у контексті праворозуміння. Вплив типології праворозуміння на пізнання природи та змісту правотворчості. Юридична практика та її роль у правотворчому процесі. Процедура відомчої правотворчості. Визначення підстав видання відомчого акту. Складання плану-проспекту та плану-графіку підготовки відомчого акту. Проведення правової експертизи. Лінгвістична експертиза правового тексту.</p>

Тема 4. Наукові основи юридичної техніки.

Теоретико-методологічні засади досліджень юридичної техніки. Теоретичні основи формування ідей юридичної техніки. Історія та передумови формування юридичної техніки. Стадії розвитку права. Застосування юридичних технологій. Практика застосування юридичних технологій та науки юридична техніка. Юридична техніка в традиційному суспільстві. Актуальні проблеми юридичної техніки у Збройних Силах України.

Тема 5. Поняття і основні правила юридичної техніки.

Сучасні підходи до розуміння юридичної техніки. Поняття та значення юридичної техніки. Види юридичної техніки. Загальні вимоги юридичної техніки. Правила та засоби юридичної техніки: проблеми застосування. Поняття та види правил юридичної техніки. Поняття та класифікація засобів юридичної техніки. Типові помилки оформлення юридичних документів.

Тема 6. Правила формування змісту нормативно-правового акту.

Основні способи і прийоми формування змісту нормативно-правових актів. Застосування правил логіки при створенні нормативно-правових актів. Порядок викладення матеріалу в нормативно-правових актах. Відповідність нормативно-правового акту загальним принципам системи законодавства. Відповідність нормативно-правового акту загальним принципам системи законодавства. Формування змісту нормативно-правових актів. Вимоги до змісту нормативно-правових актів (змістовні правила). Основні способи і прийоми формування змісту нормативно-правових актів. Логіка нормативно-правового акту, логіка формування законопроекту та його правових форм. Вимоги до внутрішньої форми нормативно-правових актів. Зовнішня та внутрішня форма нормативно-правового акту.

Тема 7. Актуальні проблеми юридичної техніки в Україні.

Сучасний стан та тенденції розвитку юридичної техніки в Україні. Основні напрямки розвитку юридичної техніки: теоретичні та практичні аспекти. Зміст та поняття юридичної техніки міжнародного права. Професіоналізм у праві. Виклад проекту нормативно-правового акту (на прикладі наказу

	<p>Міністерства оборони України). Розробка загальних положень. Зміст основної частини проекту наказу. Типові помилки при викладі проекту наказу Міністра оборони.</p> <p>Залік.</p>
<p>Інформаційні джерела</p>	<p style="text-align: center;">Основна (базова)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України. Прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. 2. Закон України “Про постійні комітети Верховної Ради України” від 04.04.95 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - № 19. – Ст.. 134. 3. Про Регламент Верховної Ради України. Закон України від 10.02.2010 р. № 1861-VI // Відомості Верховної Ради України, 2010, № 14-15, № 16-17, ст. 133. 4. Положення про порядок роботи з законопроектами та іншими документами, що вносяться Президентом України на розгляд Верховної Ради України. Затв. Указом Президента України від 30.03.1995 р. № 270/95; 5. Указ Президента України “Про Єдиний державний реєстр нормативних актів” від 27.06.1996 р. № 468/96. 6. Указ Президента України “Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади” від 03.10.92 р. № 493/92. 7. Указ Президента України “Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності” 10 червня 1997 року № 503/97. 8. Указ Президента України “Про Єдиний державний реєстр нормативних актів” від 27.06.96 р. № 468. 9. Положення про порядок підготовки і внесення проектів указів і розпоряджень Президента України, затверджене Указом Президента України від 20.08.93 р. № 346. 10. Положення про Міністерство юстиції України. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. № 228; 11. Регламент Кабінету Міністрів України / Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 8 липня 2009 р. № 712. 12. Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів

виконавчої влади, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 року № 731.

13. Порядок подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 15 травня 2013 р. за № 742/23274.

14. Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, органів господарського управління та контролю, що зачіпають права, свободи й законні інтереси громадян або мають міжвідомчий характер, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 р. № 731.

15. Порядок проведення державної реєстрації нормативно-правових актів у Міністерстві юстиції України та включення їх до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів // Бюлетень Міністерства юстиції України. - 2003. - № 1. - С. 132-138.

16. Порядок проведення державної реєстрації відомчих нормативних актів та включення їх до Єдиного державного реєстру нормативних актів у Міністерстві юстиції України, затверджене наказом Міністра юстиції від 26.11.97 р. № 74/5, зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 04.12.97 р. № 573/2377.

17. Наказ Міністерства юстиції України від 24.04.2017 № 1395/5 “Про затвердження Методології проведення антикорупційної експертизи”.

18. Форма висновку юридичної служби міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади та його територіальних органів, місцевих державних адміністрацій за результатами проведення юридичної експертизи проекту нормативно-правового акту, затверджено Наказ Міністерства юстиції України 06.07.2011 № 1805/5.

19. Методичні рекомендації щодо здійснення експертизи нормативно-правових актів (їх проектів) на відповідність Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, затверджую Урядовий уповноважений у справах Європейського суду з прав людини Ю.Є. Зайцев 15.08.2006.

Допоміжна

1. Правотворчість в державному управлінні: навчальний посібник. Вид. 2-е, перераб. і доп. /

	<p>О.А. Ганич, О.Л. Леонов. – Донецьк: ТОВ “ВРА “Епіцентр”, 2014. – 416 с.</p> <p>2. Теорія держави та права : навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С. Д. Гусарєва, О. Д. Тихомирова. – К. : НАВС, Освіта України, 2017. – 320 с.</p> <p>3. Право національної безпеки та військове право: історія, сучасність і перспективи: збірник матеріалів круглого столу (Київ, 28 березня 2019 р.) – 2019. – 168 с.</p> <p>4. Військове право: підручник / за ред І.М. Коропатника, І.М. Шопіної: Алерта, 2019. 648 с.</p> <p>5. Військове право України: підручник / кол. авторів; за заг. ред. А.М. Колодія, О.В. Кривенка, В.Й. Пашинського. Київ: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2019. 392 с.</p> <p>6. Дзейко Ж.О. Законодавча техніка в Україні: історико-теоретичні дослідження: Монографія. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2007. – 360 с.</p> <p>7. Ковальський В.С, Козінцев І.П. Правотворчість: теоретичні та логічні засади. – К.: Юрінком Інтер, 2005. 192 с.</p>
<p>Оцінювання навчальних досягнень</p>	<p>Поточний контроль рівня теоретичних знань слухачів здійснюється під час всіх видів занять у формі: контрольних опитувань, летючок, співбесід з окремих питань.</p> <p>Диференційований залік проводиться по завершенню вивчення теми навчальної дисципліни.</p> <p>Оцінка за залік складає середньоарифметичне із суми балів, отриманих за відповіді на питання, за 100-бальною шкалою та національною шкалою.</p> <p>Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.</p>
<p>Додатково</p>	<p>Детальнішу інформацію про дисципліну наведено в робочій програмі навчальної дисципліни</p>